

Sidste Nyt fra Albanien, Kosóva og Makedonien

The Latest News from Albania, Kosóva and Macedonia

338-339 - 9' årgang - 19.11.2007 + 20.12.2007

Udgiver: **Bjørn Andersen**

PDF for printing • Version 2.1 [20.12.2007] • Næste nr. ventes at udkomme medio Januar 2008 • [Info om »Sidste Nyt«](#) • [Tidligere numre](#)

Publisher: **Bjoern Andersen**

Indhold

[Situationen medio november 2007](#)

[Situationen medio december 2007](#)

Oversigt

Der var Parlamentsvalg i Kosóva lørdag 17. November:

1/ Valgdeltagelsen var *påfaldende* beskeden, kun omkring 45 %.

2/ Kun Kosóva Albanerne stemte, det Kosovo Serbiske mindretal afholdt sig generelt fra at stemme.

3/ Hashim Thaçi og hans Parti fik de fleste Albanske stemmer og ventes at blive valgt til ny Premierminister efter Agim Çeku. Thaçi var i 1999 politisk leder af UÇK med gode relationer til Madeleine Albright, mens Çeku, tidligere kroatisk general, var militær leder. Se nærmere om Thaçi og Çeku på Wikipedia (dansk udgave).

4/ Thaçi har udtalt at han vil udråbe Kosóva som selvstændig stat, når de FN-ledede forhandlinger om områdets fremtid kolliderer i December. Dette har han sagt allerede før valget, og det må opfattes som det vigtigste punkt i hans valgprogram.

Det mislykkedes (som ventet) for den internationale trio at få Albanerne og Serberne til at enes om en form for kompromis.

5/ Eftersom det (vel nærmest som ventet) mislykkedes for den internationale trio at få Albanerne og Serberne til at enes om en form for kompromis, er EU-premier- og udenrigsministrene (med en enkelt undtagelse - formentlig Cypren) blevet enige om at man vil gå efter at Kosovo blive en selvstændig stat, og at man vil anerkende den.

6/ Anders Fogh Rasmussen har udtalt til TV at dette indebærer - eller forudsætter - international overvågning, således at man kan sikre at det Serbiske mindretal og andre mindretal bliver beskyttet.

7/ Serbien vil *ikke* acceptere at Albanerne udråber Kosóva's selvstændighed. Man tager forbehold for hvordan man vil reagere. Den Serbiske Præsident, Boris Tadic, lufter muligheden af at bruge det internationale retssystem til at forhindre selvstændigheden.

Aktuel forhistorie:

<http://bjoerna.net/sidste-nyt/336.htm>

<http://bjoerna.net/sidste-nyt/337.htm>

Aktuelle dokumenter:

A Legal Analysis of Trafficking in Persons Cases in Kosovo, October 2007:

http://www.osce.org/documents/mik/2007/10/27620_en.pdf

PLANNING AND IMPLEMENTATION OF THE MUNICIPAL RETURN STRATEGY IN THE KOSOVO MUNICIPALITIES:

http://www.osce.org/documents/mik/2007/10/27601_en.pdf

Kommentarer medio November 2007:

Resultatet blev som venteligt; kun er den Albanske valgdeltagelse ringere end man på forhånd ville have gættet, og det svækker i høj grad den nye regerings politiske mandat.

Flertallet af Albanerne har længe ønsket selvstændighed, og resultatet viser at man *fortsat* ønsker dette, men når valgdeltagelsen har været så ringe, skyldes det - formentlig - at mange vælgere på den anden side *ikke* ønsker at det politiske flertal skal forsøge at sætte kravet igennem med militære eller paramilitære midler (de Kosóva Albanske myndigheder råder ikke over et egentligt militær, man har kun en lille beredskabsstyrke). Men der er givetvis også mere radikalt orienterede vælgere der er udeblevet, fordi de ønsker at protestere imod FN's politiske og militære tilstedeværelse - og mod de Albanske Lederes åbenlyse eller stiltiende accept af samme.

Én ting er hvad Parlamentsflertallet vil vedtage og forsøge at sætte igennem, en anden er hvad udenomsparlamentariske grupper vil forsøge sig med, på egen hånd eller uofficielt støttet af de politiske ledere.

Hvis Parlamentet beslutter at erklære området selvstændigt, må man formode at det Serbiske mindretal tilsvarende vil erklære Nord-Kosovo uafhængigt og søge at tilslutte sig Serbien.

Dette vil Albanerne ikke acceptere åbent eller frivilligt, men man vil være nødsaget til at acceptere det i den sidste ende, for man har ikke midler til - for alvor - at håndhæve sit synspunkt om Kosóva's udelelighed, og der er ingen lande overhovedet, der vil støtte Albanerne i denne henseende. Et forsøg på med politisk eller paramilitær magt at erobre Nord Kosovo er dømt til at mislykkes. Dette véd flertallet af de Albanske ledere, men de vil - kan det formodes - foretrække at blive *tvunget* til at acceptere en Kosovo Serbisk udtræden frem for at acceptere den frivilligt.

Situationen kan hurtigt blive meget anspændt og vil stille store krav til KFOR (den NATO-ledede militære mission) og til Politimyndighederne (både det internationale UNMIK-Politi og det lokale politi) - og overordentligt store krav til den politiske ledelse i USA og i EU-landene. Man vil internationalt gøre hvad man kan for at fastholde at der skal findes en politisk løsning, som kan accepteres bredt (muligvis ikke formelt, men så reelt). Man véd at Albanerne - i virkeligheden ikke kan sætte deres synspunkt om et selvstændigt og udelt Kosóva igennem, og derfor er man ikke skræmt af dem. Taktikken vil være at man vil forsøge at indkapsle problemet geografisk.

Man må formode at de Serbere der er bosat Syd for Ibar i stigende grad vil søge væk, enten bevæge sig mod Nord eller helt til Serbien. Når de ikke allerede er flygtet (som mange gjorde allerede i slutningen af 1990'erne) skyldes det at de - stort set - vil miste hvad de ejer, og at de slet ikke vil blive modtaget med åbne arme.

Serbien vil - i givet fald - se sig tvunget til at støtte det Serbiske mindretal, og vil her blive bakket meget stærkt op af de nationalistisk orienterede kræfter (der er samlet omkring Vojislav Seselj, uanset at der pågår en retssag mod *ham* i Haag - måske nærmest bekræftet af den). Skulle den Serbiske politiske ledelse bøje sig for en Albansk løsrivelse af Kosóva og for en »udlevering« af Nord Kosovo til Albanerne, ville den blive tvunget fra bestillingen. Det véd man hele vejen rundt, både på Balkan og Internationalt.

USA har længe tilkendegivet at man finder det 'naturligt' at 'området' bliver selvstændigt, men på en måde så mindretallets sikkerhedsmæssige interesser tilgodeses. Hvad USA vil mene, når Kosóva har erklæret sig som en selvstændig stat, og Nord Kosovo efterfølgende har erklæret sig for fri af Kosóva osv. er ikke helt klart, men formentlig vil man finde en måde at leve med det på.

I Europa er meningene delte. Men alle mener dog - på hver deres måde - at der skal forhandles en løsning frem med de involverede parter.

FN's Sikkerhedsråd vil skulle ytre sig hende i december. Men også hér er meningene delte. Hverken Rusland eller Kina vil acceptere at Kosóva bliver selvstændigt (i hvert fald ikke uden at der findes en løsning for så vidt angår Nord Kosovo og det Serbiske mindretal), og man må formode at man - i sidste ende - vil nedlægge et egentligt veto. De seneste måneders udvikling i Rusland peger klart i dén retning; det virker helt usandsynligt at USA m.fl. ville kunne overbevise Putin til at acceptere en Kosóva Albansk løsrivelse, og ethvert forsøg på at »købe« Rusland vil tilsvarende mislykkes.

Måske er der enkelte lande der vil anerkende Kosóva som en selvstændig stat (men hvem skulle det være?), men det store flertal vil næppe gøre det, og slet ikke hvis ikke det Serbiske mindretal får betryggede vilkår, sikkerhedsmæssigt set.

Konklusion: Parlamentsvalget og den forventede kollaps af statusforhandlingerne viser at det umiddelbart vil være svært at finde en holdbar løsning. Årsagen er at de Kosóva Albanske og de Kosovo Serbiske interesser er uforenelige, og at ingen af de to parter er i stand til at finde eller umiddelbart at medvirke til en fredelig løsning.

Et løst Nord Kosovo ville kunne udvikle sig sammen med Serbien, men ville - til en vis grad - være udsat for 'aktioner' fra Kosóva Albansk side. KFOR m.fl. ville være nødsaget til at forhindre sådanne aktioner, og det vil muligvis nødvendiggøre at der tilføres flere tropper fra NATO-landene m.fl.

Et løst Kosóva (formelt og/eller reelt uden den Serbiske del fra Mitrovica og mod Nord) ville nok kunne 'fungere', men ikke udvikle sig nævneværdigt og slet ikke i positiv retning. Der vil fortsat ikke være stor interesse udefra for at investere i området - og magtforholdene mellem de forskellige Albanske 'kræfter' vil fortsat medvirke til en fastlåst økonomisk og social situation.

Det siges jævnligt at en løsrivelse af Kosóva vil føre til politisk pres andetsteds, særligt i Bosnien-Hercegovina. Dette skal ikke undervurderes, men der er tale om meget forskellige situationer.

OSCE har udsendt flg.:

OSCE plays indispensable role in Kosovo, says UN's Kosovo administrator

VIENNA, 15 November 2007 - Clarity on Kosovo's future is critical for the communities in Kosovo and to ensuring stability in the region, said Joachim Ruecker, Special Representative of the United Nations Secretary-General and Head of the UN Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK), addressing the OSCE Permanent Council in Vienna today.

In his speech Ruecker also highlighted the OSCE's work in Kosovo. "Its comparative advantage, the extensive field presence, is now, more than ever, an indispensable tool through which the rest of the international community remains well informed on what is happening throughout Kosovo," he said.

On status talks, Ruecker said: "I continue to have faith in a positive outcome. An agreed solution will be optimal outcome, and the easiest to implement. Still, even if no agreement is reached, clarity on Kosovo's future, key to ensuring stability in the region, will have to be forthcoming."

He added: "I echo the words of the UN Secretary-General, when I say that we have to consider how to address a situation in which the sides are unable to reach agreement by the end of the current period of engagement."

On the general elections scheduled to take place this Saturday, 17 November, Ruecker said that preparations were fully on track, and that UNMIK, through the OSCE Mission in Kosovo, was ready to deploy back-up teams to serve as polling stations in case voters in certain areas were refused access to public buildings to cast their votes.

Ruecker said he was confident that the OSCE participating States remained committed to providing "the required continuity to the international presence in Kosovo".

"All the communities in Kosovo, and other international organizations, rely on the presence and contribution of the OSCE Mission in many ways, during this crucial period and in the longer run. I am confident that the 56 participating States of the OSCE are aware of the necessity for the Mission to remain on the ground, and continue its contribution," he said.

The OSCE leads the so-called third pillar under the operational framework of UNMIK, dealing with democratization and institution building.

The Permanent Council is the OSCE's main, regular decision-making body. It meets weekly in Vienna to discuss developments in the 56-country OSCE area and to make appropriate decisions.

NATO's Generalsekretær udtaler 071119:

I welcome the calm and peaceful conduct of this weekend's elections in Kosovo and the assessment of the Council of Europe observers that the voting was in compliance with international standards.

The low general turnout, however, is regrettable. I am especially disappointed by the lack of participation by the Kosovo Serb community; all communities should participate actively in the political process.

I now encourage the political parties to work quickly towards the formation of a new government. The Unity Team should engage in a constructive spirit during the remaining phase of the Troika status negotiations.

KFOR will continue to carry out its UN mandate to ensure security and stability in Kosovo.

Vuk Jeremic: Kosovo's independence nothing else but violent partition of Serbia

Belgrade/London, Nov 19, 2007 - Serbian Minister of Foreign Affairs Vuk Jeremic said today in London that in the event that Great Britain decides to recognise the unilateral proclamation of Kosovo's independence and approve violent partition of Serbia, it would destroy the Serbian people's trust in democracy and its values.

In a speech before the UK parliament's House of Commons, Jeremic said that that would be a huge blow from which Serbia would find it hard to recover.

I would like to appeal to your sentiment of fair play and the feeling of honour. Our country, just as yours, is ancient, with ancient beliefs. And Kosovo is the cradle of our civilisation, the foreign minister underlined.

He asked UK parliament members to help find a compromise solution that will preserve Serbia's sovereignty and give to Kosovo Albanians a true chance to manage their own affairs.

Jeremic warned that imposing a solution that would damage the democratic survival of one side would bear influence on the future of the entire region, and underlined that Serbia offers to Kosovo Albanians a fair and just compromise which will assist the integration of the entire region into Europe. That offer favours the province's development and strengthening of the democratic value of all regional actors.

We offer a unique partnership under a common sovereign roof: institutionally unlimited autonomy with very broad powers of the self-government, but the autonomy which at the same time preserves our sovereignty and territorial integrity, the foreign minister highlighted.

He said that statements that Kosovo's independence would be imposed in case an agreement is not reached by December 10 have obstructed the negotiations because setting such firm deadlines favours only one side, and that is Kosovo Albanians.

According to him, a way out from that crisis is to look on December 10 as a deadline for giving an evaluation of the progress made and nothing else. By re-defining the meaning of this date it is possible to create a favourable climate for finding a historical solution, because in that way an encouragement would be given to both sides for the first time to reach a mutually acceptable solution, which would be in the spirit of the Europe of the 21st century.

Jeremic explained that if a compromise solution is reached, the essential principle of the international system, which was established in Europe through the Helsinki Final Act, would not be brought into question: otherwise, a precedent will be created based on which any country could be divided against its will.

Let's not deceive ourselves. The independence of Kosovo-Metohija is nothing but a violent division of Serbia, stressed the Minister and warned that there are dozens of areas throughout the world with a situation similar to that of Kosovo-Metohija which are just waiting for secession to get legitimacy.

He emphasised that ongoing conflicts in the world may thus escalate, frozen ones may become active again and new ones break out.

Jeremic concluded that Britain, with its unique position in the world and the key role in Europe, must see the dangers of the policy that might undermine the renewal of institutions which should endorse "the new joint European enterprise."

In his address to British MPs, he reminded them of Serbia and Great Britain's alliance in both world wars, as well as the greater part of the 20th century, and stressed that Serbia shares Britain's firm belief in democracy and Europe.

However, there is something amiss in our relations. A cloud of mutual alienation is looming over Serbia and Great Britain and the root of it is the memory of terrifying events in the 1990s and doubts stemming from them, said the Minister.

Jeremic reiterated that Belgrade is doing all it can to ensure that there is no war and misery neither for its citizens nor in the region and added that in the past seven years Serbia established democratic institutions, the rule of law and market economy, strengthened human minority rights, initialled the Stabilisation and Association Agreement (SAA) with the EU two weeks ago and is an active participant in the Partnership for Peace.

Serbia is also dedicated to reconciliation in the region, which it demonstrated by extraditing 42 indictees to the Hague Tribunal, among whom were four former presidents, one prime minister, three heads of the General Staff and one parliament speaker, specified Jeremic and stressed the Serbia is determined to locate, arrest and extradite the remaining few indictees still on the run.

Vojislav Kostunica: Proposal on neutral status for Kosovo another name for independence

Belgrade, Nov 19, 2007 – Serbian Prime Minister Vojislav Kostunica said yesterday that the proposal of EU representative in the Contact Group's troika of envoys Wolfgang Ischinger that Kosovo-Metohija should be given a neutral status is just another name for independence and that is why Serbia will reject it.

Kostunica underlined in a written statement that answer to the question whether Serbia will accept that a new Albanian state is made in its territory under any name should be familiar to everyone for a long time now, and added that it is completely certain that we cannot reach an agreement by making up new names for independence.

He said that now it is the right time that international representatives for the first time propose a solution that will respect Serbia's sovereignty and territorial integrity and reiterated that there is no point in constantly giving proposals for Kosovo's independence.

The proposals so far given by international mediators were monitored independence, limited independence, confederation, as well as different variations of the model of two German states, and finally the neutral status.

Now it is the time that international mediators show some objectivity and propose a form of substantial autonomy. In Brussels we will help them do that by showing them successful examples of substantial autonomies in the world, Kostunica said.

The Serbian Prime Minister concluded that if the result of negotiations is determined in advance and that is that Kosovo will be independent in one or another way, then it should be known in advance that Serbia's response will be that that is a violent policy of force which will bring no good to anyone, nor will it ever make Serbia give up 15% of its territory.

ICTY's Chefanklager Carla del Ponte fratræder 13. December:

The Tribunal's Prosecutor, Carla Del Ponte, will hold a farewell press conference on 13 December 2007 at 3 p.m. at the organization's headquarters in The Hague. As her mandate draws to a close, Prosecutor Del Ponte will reflect on her years at the helm of the ICTY's Office of the Prosecutor.

Carla Del Ponte was appointed Prosecutor for both the ICTY and the International Criminal Tribunal for Rwanda (ICTR) on 11 August 1999 and her first mandate officially began on 15 September 1999. On 4 September 2003, the Security Council reappointed Carla Del Ponte to her position at the ICTY, with effect from 15 September 2003. On 14 September 2007, the Security Council extended Carla Del Ponte's mandate until 31 December 2007. She is the third Prosecutor of the ICTY, following Justice Richard Goldstone of South Africa, who served between July 1994 and September 1996, and Justice Louise Arbour of Canada, who served between October 1996 and September 1999.

ICTY: Sagen mod Ramush Haradinaj. Tilfælde af foragt for Retten. ICTY skriver:

Sadri Selca, a witness in the Haradinaj et al. case, was today arrested following his indictment for contempt of court.

Selca was indicted on 7 November 2007 for contempt of court having failed on 21 June 2007 to appear before the Trial Chamber without just cause. The indictment was made public today following his arrest.

Throughout the Haradinaj et al. trial, the Prosecution has complained of witness intimidation leading to witnesses refusing to testify. The Prosecution has filed numerous applications for witness subpoenas and trial related protective measures in the case.

The first witness to be charged with contempt in this case, Shefqet Kabashi, refused to testify while taking the oath before his testimony during the trial on 5 June 2007. He was then charged with contempt of court. Another potential witness in this case, Avni Krasniqi, was last week arrested, transferred to the Tribunal's Detention Unit and charged with contempt of court for failing to comply with an order to appear before the Trial Chamber. He did not enter a plea at his initial appearance, held yesterday, and a further initial appearance will be scheduled in due course.

Ramush Haradinaj surrendered to the Tribunal on 9 March 2005 and was granted pre-trial provisional release from June 2005 to February 2007. The trial commenced on 5 March 2007 and the Prosecution is expected to complete its case-in-chief in the next few days.

Haradinaj, a well known military figure from the Kosovo Liberation Army (KLA) during the 1998-99 conflict in Kosovo with Serb forces, was after the conflict the leader of a minority political party and briefly served as Prime Minister of Kosovo. He is accused of participating in a joint criminal enterprise aimed at asserting full control in the KLA operational zone of Dukagjin which allegedly was carried out by the unlawful removal and mistreatment of Serb civilians, Kosovar Albanians, Kosovar Roma and other civilians who were, or were perceived to have been, collaborating with Serb forces or not supporting the KLA.

Kommentarer medio December 2007:

Den Balkan-kyndige Karsten Fledelius blev interviewet af Adam Holm i DR2's »Deadline« 14.12.2007. Herefter har han og jeg udvekslet nogle synspunkter, se nedenfor. [Bemærkninger i kantet parentes er senere tilføjelser].

Kære Karsten,

Har set interviewet med dig i aftes i »Deadline« igennem et par gange.

Du siger som sædvanlig mange kloge og præcise ting. Du mener at det kan give nogle muligheder i denne fastlåste situation, at sagen prøves ved Den Internationale Domstol i Haag, bl.a. for at man kan få afgjort den aktuelle betydning af begrebet 'Jugoslavien' i resolution 1244. Jf. hvad Boris Tadic nyligt har sagt.

Det sidste er dog nok et *relativt* nemt spørgsmål at klare, ville jeg formode [jeg tvivler nemlig på at nogen i virkeligheden er i tvivl]:

1/ Som du anførte i aftes omtaler [Sikkerhedsrådets resolution 1244](#) (inkl. appendix'erne) Jugoslavien.

2/ Jugoslavien er i mellemtiden ophørt og erstattet af to selvstændige stater, Montenegro og Serbien.

3/ Kosovo har mig bekendt - i hele den jugoslaviske periode siden 1. Verdenskrig - 'de jure' (efter juraen) været opfattet som en provins af Serbien - og kun indirekte været en del af Jugoslavien.

4/ Kosovo var tilsvarende - altså 'de jure' - en sådan serbisk provins i sommeren 1999 (da 1244 blev vedtaget) - og er det også nu i 2007/2008.

5/ M:gro har i øvrigt aldrig rejst krav på Kosovo eller dele heraf - og agter heller ikke at gøre det. Ved det sidste Jugoslavien's ophør var de involverede parter enige om Kosovo's 'placering'. 2/ Det er - som allerede antydnet - korrekt som du sagde i aftes at der står Jugoslavien i 1244 (inkl. appendix'erne), og at Montenegro derfor var en slags part.

6/ De virkelige forhold, forholdene de facto, har skiftet ikke så lidt - og har siden 1999 - slet ikke været som formalia, juraen, udsiger.

7/ Fra sommeren 1999 har FN med 1244 etableret et særligt styre vha SRSG'en (dvs. i sidste ende med Sikkerhedsrådets tilslutning), UNMIK og KFOR etableret en særlig og nærmere bestemt form for lokalstyre, herunder inkl. valget af en lokal præsident, et lokalt parlament og en lokal regering.

Så langt, så godt ... og så langt (dvs. punkterne 1-7) antager jeg at vi er fuldkommen enige.

8/ En retslig afgørelse vil - men afhængig af hvem der rejser sagen og afhængig af hvilken konkret påstand der nedlægges - med ret stor sandsynlighed slå fast, at en ordning der ikke anerkender Serbien som den formelt fortsættende stat efter Jugoslavien (dvs. hvad Kosovo angår), ikke er i overensstemmelse med gældende ret, specielt 1244, og at den derfor ikke lovligt kan gennemføres.

9/ En retslig afgørelse vil selvfølgelig ikke 'sige' direkte: Vær så elskværdige at gå tilbage til Sikkerhedsrådet og skaf jer en passende resolution, hvis I vil have ændret jura'en (uden serbisk tilslutning). Har man derimod opnået serbisk tilslutning er situationen ganske anderledes. Jeg tror personligt at alle EU-udenrigsministrene - hele vejen rundt - forudsér akkurat dette, og at dét er én af grundene til at kun en enkelt af dem har indtaget et 'særstandpunkt', mens alle de andre, inkl. fx Grækenland, har stemt for, og at langt de fleste - om ikke alle - ønsker at Serbien kommer med i EU snarest muligt. Langt de fleste, om ikke alle, ønsker desuden at man snart kan komme videre på Balkan, både i relation til Serbien, Kosóva og Albanien.

Så vidt juraen og folkeretten og en smule mere.

10/ En formel løsning forudsætter, som allerede antydnet, i bund og grund serbisk accept - akkurat hvad du sagde i "Deadline", men det eneste de kan (ud over at tage endnu et skridt på forhandlingsbanen og indgå en 'handel', hvad der umuliggøres af nationalisterne) er 'at sige nej' ... eller at skaffe sig en kortere pause ved at sende sagen i retten.

11/ Dette 'nej' vil dog ikke betyde så meget - i sig selv - i det store billede, for det udelukker ikke at man sagtens kan rulle videre med et samarbejde mellem EU og Serbien - og samtidig få løst nogle af de udestående problemer.

12/ Det betyder derimod en del i relation til albanerne i Kosóva. Det albanske flertal vil udråbe Kosóva som selvstændig stat - men det vil dog næppe ændre ret meget på noget som helst, for denne stat vil hvile på en begrænset og skrøbelig 'indre' økonomi, på ret store pengetilførsler fra udlands-Kosóva-albanere, på et meget omfattende sort-og-gråt 'element' og på en temmelig omfattende international støtte, ikke mindst fra EU.

13/ Som tiden går vil forskellige lande sikkert anerkende Kosóva, men det bliver nok med en del betingelser mht Nord-Kosovo, mindretallets muligheder og sikkerhed, de gamle mindesmærker - og med mange krumspring, eftersom den nye stat ikke hviler på Sikkerhedsrådets accept.

14/ Nord-Kosovo vil blive liggende hvor det ligger, dvs. uden for Kosóva Albansk-rækkevidde ... og det afgørende stridspunkt vil slet ikke blive (tror jeg) om Kosóva bliver anerkendt (med klare forbehold og en del krumspring), men hvad Nord-Kosovo vil gøre med serbisk bistand. Vil det prøve at løsrive sig selv? Vil det prøve at forene sig med Serbien? Forhåbentlig og formentlig vil Nord-Kosovo træde vande. For man må antage at i dét øjeblik Nord-Kosovo blot forsøger at løsrive sig, så er diskussionen slut, så er tingene afklaret, foreløbigt kun 'de facto', men efter et stykke

tid også 'de jure'.

15/ Så kan der opstå en pausefægtning, hvor man vil forsøge at etablere en voldgiftsløsning, men en sådan kan ikke etableres. Primært af politiske grunde hvis russerne gør som jeg vil formode, insisterer på en løsning hvor de kan nedlægge veto. Men også formelt, for der skal nok være en del jurister der vil mene at sagen slet ikke KAN være en voldgiftssag, eftersom 1244 - med dens forudsætninger - foreligger.

16/ Det er akkurat hér omkring (pkt. 14) at der er mulighed for at indgå en 'handel', hvis der overhovedet skal ske noget inden for overskuelig tid, men den skal i givet fald gennemføres ved Sikkerhedsrådet's mellemkomst og med dettes efterfølgende godkendelse, hvad der forudsætter Rusland's og Kina's accept, hvad der igen forudsætter at Serbien accepterer en sådan situation.

17/ Albanerne vil have meget svært ved at acceptere en delingsløsning (der er adskillige 'fundamentalister' også på dén del af banen), og der skal nok en Madeleine Albright eller én af mindst samme 'pondus' til for at få det til at lykkes, og det vil kræve en hel del finansiell overtalelse - og en noget mere klartskuende amerikansk præsident end ham man råder over lige nu.

18/ Personligt synes jeg at Kosóva Albanerne har spillet deres kort ret dårligt. Hvis de havde vist seriøs imødekommenhed over for mindretallet (så at sige ved at modernisere klassisk albansk venlighed) og sagt: De forrige tider ere uigenkaldeligt forbi. Vi rækker hånden ud og garanterer at VI vil garantere mindretallets sikkerhed og fremtidige muligheder.

Sammenlagt:

19/ Eftersom den nuværende situation ikke KAN fortsætte (hvilket beror på skændighederne i 2004, den internationale erkendelse af at situationen i Kosovo/Kosóva var kørt helt fast, inkl. at økonomien og de sociale forhold havde det meget dårligt), så er der ikke så meget andet at gøre end at skære skarpt igennem. Hverken serberne eller albanerne kan flytte sig ved en forhandling pga deres baglande osv. Dertil kommer at hverken Martti Ahtisaari eller den nylige internationale trojka har kunnet få tingene til at rykke. Der er (hvis der skal ske noget fornuftigt) kun én ting at gøre: At foretage en fornuftig deling. Når så både den ene og den anden part skrider NEJ NEJ NEJ, så må man sige - som sandt er: Det er 100% jeres egen skyld:

I - albanere - har ikke vist at I ville og kunne garantere mindretallet. I - serbere - har ganske vist tilbudt en vidtgående suverænitet for området, men I har ikke forstået at I har trådt så meget på albanerne i tiden frem til 1999 at der ikke er nogen, der har tiltro til at I også i fremtiden vil holde dette løfte. I må - begge parter - indse at der må skæres igennem, således at begge dele af Kosovo bliver en del af EU, sådan at grænserne kommer til at få mindre og mindre betydning - og sådan at alle parter kan nyde godt af et økonomisk samarbejde med andre dele af EU.

Nedenfor følger **Karsten Fledelius' bemærkninger**:

Jeg er på mange punkter enig med dig. Dog ser jeg lidt anderledes på Haag-muligheden: Jeg mener, at Kosovo i det mindste siden 1974 er både en del af Serbien og en del af Forbundsrepublikken, således var der også en repræsentant for Kosovo i Jugoslaviens kollektive præsidentskab. Man kan også argumentere for, at Kosovos status må påvirkes af den voldelige fratagelse af områdets status i 1989, som var et brud med forfatningens § 4 og 5. Da Jugoslavien yderligere afløses af et andet Jugoslavien i 1992 uden kosovarernes godkendelse, hviler Kosovos tilhørsforhold til det nye Jugoslavien og Serbien på et tyndt grundlag.

Det er først med 1244, at der sker en international vurdering af forholdet, og det er som en del af "Jugoslavien". Dette er en del af fredsftalen i juni 1999. Den forudsætter eksistensen af et Jugoslavien, som ikke mere eksisterer, end ikke af navn. Dette er en helt unik situation, som ikke direkte kan sidestilles med andre områder, der ønsker løsrivelse fra en anden stat.

Jeg har været tilhænger af deling, indtil Søren Jessen-Petersen overbeviste mig om det modsatte. Fordi flertallet af serberne faktisk bor syd for Ibar-floden, og det samme gælder den overvejende del af de ortodokse kulturminde. Det er ikke som i tilfældet Sønderjylland/Slesvig, hvor der var en klar forskel mellem de nordlige amter med dansk flertal og de sydlige med tysk. Det der ganske langsomt er ved at ske, er at der siver serbere fra syd mod nord og albanere den modsatte vej, så med tiden kan billedet godt blive dette. Men det flytter ikke kulturminerne.

Både danske og serbiske kilder peger på, at der godt kunne etableres ordentlige forhold mellem nationaliteterne lokalt, hvis der ikke skete indblanding udefra. Men det sker der desværre. Lokale aftaler bliver forhindret af uniformerede mænd, som besøger de pågældende landsbyer om natten. De radikale på begge sider ønsker at umuliggøre et lokalt samliv, de lever af et gensidigt had mellem befolkningsgrupperne. Mit håb er, at EU vil være i stand til gennem økonomiske projekter som involverer alle befolkningsgrupper i at danne basis for den helt nødvendige lokale sameksistens og samarbejde om fælles fremskridt. Men det er svært p.g.a. de bevidst destruktivt-splittende kræfter på begge sider, hvoraf serberne i stigende grad synes at gå efter en deling som næstværste løsning.

FN's Sikkerhedsråd har drøftet situationen 19.12.2007, men har måttet konstatere at man ikke kan komme længere pt.

Hvad vil der nu ske? [20.12.2007]

Regeringen i Kosóva - som ledes af Hashim Thaçi - vil tage initiativ til at Regeringen eller nok snarere Parlamentet om ret kort tid vil udråbe området som selvstændig stat.

USA og EU-landene vil ganske givet anerkende dette, mens Serbien vil protestere. Selv om kun 5-10 % af indbyggerne i Kosovo/Kosóva er serbere, vil en serbisk Regering ikke - af indenrigspolitiske grunde - kunne acceptere en selvstændighed. Et stort mindretal eller endda et flertal må skønnes at ville fastholde relationen til området, ikke af økonomiske grunde, men af historiske og ideologiske.

USA og EU-landene vil - mest sandsynligt - udtale sig på en måde der viser at man vil opretholde en militær og politimæssig tilstedeværelse, og at man vil insistere på at mindretallene beskyttes fuldt ud (Anders Fogh Rasmussen har udtalt sig i denne retning).

Hashim Thaçi har ganske vist udtalt at regeringen i Kosóva vil respektere minoriteterne og give dem positiv særbehandling, men det forekommer at være en ret hul udtalelse, eftersom tiltag i dén retning fra 1999 og til nu har været særdeles begrænsede. Desuden kan der være grund til hvad 'urolige' elementer kan finde på, jf. de albanske overgreb på serbere og serbiske mindesmærker i 2004.

Rusland - der er permanent medlem af Sikkerhedsrådet, og som vil kunne nedlægge veto mod en beslutning dér - vil ikke medvirke til selvstændigheden, men kan på den anden side heller ikke gennemtvinge en model, der - i praksis - forhindrer den.

Det er ikke at vente at Rusland vil bøje sig, præsident Putin sidder sikkert i sadlen i Rusland - og har tidligere vist USA's Præsident Bush at han ikke agter at vige hvad Kosovo-spørgsmålet angår. Det centrale er for Putin næppe Kosovo i sig selv, men de fremtidige relationer til Serbien. Hvad Rusland KAN er fx at insistere på at resolution 1244 skal respekteres.

1244 åbner nemlig ikke i sig selv mulighed for selvstændighed, kun for vidtgående autonomi (hvilket den serbiske regering siger at den er indforstået med). Indtil 1244 måtte blive ændret af Sikkerhedsrådet, udgør den en fundamental del af retsgrundlaget. Uanset at 1244 beroede på en aftale med Jugoslavien (som i mellemtiden er ophørt at eksistere), vil det formentlig vise sig - hvis sagen prøves ved en international domstol eller ved en international voldgift - at en domstol eller voldgiftsret vil mene at Serbien har overtaget de rettigheder og forpligtelser, der tidligere lå på Jugoslavien.

Hvilken betydning det i øvrigt vil have for international ret, hvis man kortsletter processen, er svært at sige. Netop mht Kosovo er der gjort mange juridiske krumspring, og nogle er rent faktisk 'lykkedes' (fx vedtog FN's Sikkerhedsråd omtalte 1244, selv om NATO-interventionen oprindelig var illegal ('ulovlig')). Vedtagelsen af 1244 hvilede på at Jugoslavien [og Serbien] havde tiltrådt Rambouillet-udkastet i juni 1999, men desuden var den givetvis stærkt influeret af at regeringerne i mange lande fandt at Præsident Milosevic m.fl. langt havde overskredet grænserne for politisk anstændighed.

Det meste af Kosóva er albansk. Der er enklaver der er beboet af etniske mindretal forskellige steder - især i en stor del af Mitrovica og i området derfra og mod nord i retning af Serbien. Hvis Thaçi's regering skulle forsøge at håndhæve sin regeringsmagt dér, vil det gå helt galt.

Det har i international presse været nævnt at serberne nord for Ibar-floden skulle kunne finde på at erklære sig uafhængig af resten af Kosóva. Det vil næppe ske, i det mindste ikke før man i Serbien accepterer Kosóva's selvstændighed.

USA og EU vil skulle opretholde en militær og politisk tilstedeværelse, for at sikre mindretallene og for at sikre almindelig ro og orden. Dertil vil man være nødt til at finansiere 'området' og dets udvikling.

Hvis ro og orden kan opretholdes osv., vil status stort set være at der ganske vist er flyttet rundt på nogle formalia - hvad der har en vis ideologisk betydning - men at realiteterne stort set vil være uændrede - dvs. triste og grålige og uden noget egentligt fremtidsperspektiv. Investeringerne er få, arbejdsløsheden stor og den økonomiske udvikling har - især hvad angår de 'hvide' dele af den - stået i stampe.

Hvortil kommer at det som USA og flere af EU-landene er mest interesserede i er at man videreudvikler det økonomiske samarbejde med Serbien.

International Crisis Group har for nyligt henvendt sig til statslederne i EU og udsendt en rapport. Rapporten kan i sin helhed findes her:

http://www.crisisgroup.org/library/documents/europe/balkans/188_kosovo_countdown___a_blueprint_for_transition.pdf

'Henvendelsen' findes her:

With negotiations between Serbia and Kosovo now complete, the European Union has a historic opportunity to send an unequivocal message of readiness to take a leading role in Kosovo when heads of state and government meet later this week, on 14 December, at the European Council.

The substance of that message should ideally be in the form of a declaration of the Council which:

notes that the Troika's mandate has been exhausted, and that the international community, in particular the EU, has explored with Belgrade and Pristina every reasonable status outcome for Kosovo in search of a mutually acceptable outcome;

reaffirms that the Ahtisaari plan remains the best basis for the settlement of the Kosovo issue; and

states that the EU is ready to rapidly assume, in consultation with other key international actors, a significant role in Kosovo in the implementation of the Ahtisaari plan, including by preparing itself to deploy a civilian European Security and Defence Policy (ESDP) rule-of-law mission and the International Civilian Office (ICO).

What matters enormously, in Crisis Group's judgment, is that such a message be sent to UN Secretary-General Ban Ki-moon before the UN Security Council meets on 19 December to discuss Kosovo, in the hope and expectation that the Secretary General will explicitly then welcome the EU pledge to deploy these missions to further implement UN Security Council resolution 1244. Such a response by the Secretary-General would greatly facilitate EU action in early 2008 for mission deployment.

Contributing to the urgency of getting a clear message from the UN Secretary General this month is the fact that in January 2008 five new members will join the UN Security Council who will be bound to require time to familiarise themselves with the issues. This will further delay processes, making it ever more possible that the situation on the ground could overtake capitals, with Kosovo declaring independence without effective supervision of the kind everyone agrees is essential.